

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4718/2020
09.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца УДРУЖЕЊЕ ОСИГУРАВАЧА СРБИЈЕ, Гарантни фонд Београд из Новог Београда, чији је пуномоћник Гордана Голубовић адвокат из ..., против туженог АА из ..., Република ..., чији је пуномоћник Олга Турчиновић Макевић, адвокат из ..., ради регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 4191/20 од 11.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 09.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 4191/20 од 11.06.2020. године и предмет враћа Вишем суду у Београду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 18510/19 од 08.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име регреса исплати износ од 24.658,00 динара са законском затезном каматом од 15.01.2004. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 87.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Београду Гж 4191/20 од 11.06.2020. године, одбачена је жалба тужиоца изјављена против пресуде Првог основног суда у Београду П 18510/19 од 08.10.2019. године, као неблагоприятна.

Против другостепененог решења тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Испитујући побијано решење, на основу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 420. став 3.и 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Првостепена пресуда садржи правну поуку о правном леку да је дозвољена жалба Вишем суду у Београду, у року од 15 дана од дана пријема исте. Тужилац је у том року изјавио жалбу.

Виши суд у Београду је побијаним решењем одбацио тужиочеву жалбу као неблаговремену, са образложењем да је тужилац првостепену пресуду примио дана 18.11.2019. године и да је жалбу изјавио дана 03.12.2019. године. Како се у конкретном случају ради о поступку у спору мале вредности, у којем је законом предвиђен рок за жалбу од 8 дана, то је жалба тужиоца неблаговремена, без обзира што је у поуци о правном леку погрешно означен рок за жалбу од 15 дана, јер се ради о императивним роковима који се не могу мењати давањем погрешне правне поуке.

Овакво становиште другостепеног суда није правилно.

У сваком конкретном случају када постоји право странке на подношење жалбе, суд је дужан да о том праву странака да закониту, правилну и потпуну поуку, која неће остављати било какве дилеме да ли постоји право на жалбу и који су рокови за њено подношење. Међутим, у случају када суд странци да погрешну поуку о дужини жалбеног рока, као што је то случај у овом предмету, мора да се прихвати онај рок који је за странку повољнији, без обзира на то да ли се ради о странци која је вична праву или не, јер због грешака суда странка не би смела да трпи штетне последице. О томе да ризик било које грешке коју је починио суд мора да сноси држава и да се пропусти не смеју исправљати на штету појединаца изјаснио се и Европски суд за људска права у пресуди Radchikov против Русије од 24.05.2007.године (став 50.пресуде,представка број 65582/01).

При том је Врховни касациони суд имао у виду да одредба процесног закона која регулише рок за жалбу има императивни карактер. Међутим, када је реч о примени процесних правила, важи општи принцип да су судови обавезни да примене правила поступка, избегавајући претерани формализам. Заправо, право на приступ суду, односно право на приступ суду правног лека је угрожено када правила престају да служе циљевима правне сигурности. Управо у процесној ситуацији када првостепени суд направи грешку у смислу давања погрешне поуке у ком року се може изјавити жалба, а затим се другостепени суд приликом одлучивања стриктно држи императивне законске одредбе на штету странке која је поступила у складу са датом поуком о правном леку, представља очигледно један вид претераног формализма.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 415. став 1. ЗПП укинуо другостепено решење и предмет вратио истом суду на поновни поступак.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић